

Kitaaba Daani'el - Dhibba Tokkoo fi Afurtamii Shan]

Hiika Raajii Macaafa Qulqulluu fi Taateewwan Yeroo Ammaa: Ilaalcha Siyaasa Ammayyaa fi Mallattoo Amantii Irratti jedhu

Jeff Pippenger
2024-03-19

Amantiin woke-izimii (Sodoom) fi siyaasa Koomunizimii (Gibxi) yeroo pirezidaantiin sooressa hundumaa ta'e tokko bara 2015 pirezidaantummaaf dorgomuuf kaayyoo isaa yeroo labse ka'anii mul'atan; erga inni dhugaa-ba'umsa siyaasaa isaa kennees booddee, bara 2020 keessatti ajjeefame. Phaaphaasiinis akka raajii keessatti bara 1798 ajjeefame, erga inni guyyoota raajii sadii fi walakkaaf dhugaa-ba'umsa isaa kan seexanaa kennees booddee. Haa ta'u malee, Dubbiin raajii Waaqayyoo akka phaaphaasiin waraana isaa isa bineensicha wajjin godhu keessatti moo'u ifatti adda baasa.

Yaa ilma namaa, fuula kee Fara'oon mootii Gibxii irratti garagali, isasii fi Gibxii hundumaa irratti raaji. Dubbadhu, akkanas jedhi, Gooftaan Waaqayyoo akkana jedha; Kunoo, ani si irratti nan ka'a, Fara'oon mootii Gibxii, bineensa guddaa laga-lagoota isaa gidduu ciisu sana, isa, "Lagni koo kanuma koo ti; anis ofii kootiif isa hojjedheera" jedhe sana. Hisqi'el 29:2, 3.

Misriin jawwee guddicha dha; amantii-dhabuun Fara'oonis amantii-dhabuu Kacaasa Faransaayii fi addunyaa-mmaa jaarraa digdamaafi tokkoffaa fakkeenyaan agarsiise. Addunyaa-mmaan sun daangaa bineensa lafaa jaarraa digdamaafi tokkoffaa keessa jiru Paartii Dimokraatawaa tiin bakka bu'a. Hisqi'eel Waaqayyoo Misr irratti akka morme ibsa; akkasumas gara boodaa boqonnaa sana keessatti, Waaqayyoo Misr mooticha kaabaa, isa kutaa sana keessatti Nebukadnezaar jedhamuun waamamuuf, isa mootii kaabaa sobaa bara dhumaa bakka bu'uuf, akka kennu Hisqi'eel ibsa. Mootiin kaabaa sobaanis papaasii dha; Waaqayyoo, karaa Hisqi'eel, Nebukadnezaar ulee adabbii Isaa ta'ee tajaajila kenneef, Misr mooticha kaabaatiif akka kennu ibsa. Innis yeroo roobni boodaa dhufu Misr abbaa qeesummaa Roomaatiif akka kennu ibsa.

Inni waggaa digdamii fi torbeessaffaa keessa, ji'a jalqabaa, guyyaa jalqabaa ji'ichaa, dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe; Yaa ilma namaa, Nebukadnezar mootiin Baabilon loltoota isaa Tiirros irratti hojii guddaa hojjechiise; mataan hundinuu rifeensa irraa qullaa'e, gateettiin hundinuu irraa gogaa baafame; ta'us hojii Tiirros irratti hojjetameef inni yookaan loltoonni isaa mindaa hin arganne; kanaaf, akkana jedha Gooftaan Waaqayyoo; Kunoo, ani biyya Gibxiin Nebukadnezar mootii Baabiloniif nan kenna; innis baay'ina ishee ni fudhata, boojuu ishee ni fudhata, saamicha ishee ni fudhata; kunis loltoota isaatiif mindaa ta'a. Isaan anaaf hojjetaniiru; kanaaf hojii inni ishee irratti hojjetee sanaaf biyya Gibxii isaaf kenneera, jedha Gooftaan Waaqayyoo. Guyyaa sanatti ani gaanfa mootummaa mana Israa'el akka biqilu nan godha, si'ifis gidduu isaanii afaan banamuu nan kenna; isaanis ani Waaqayyoo akka ta'e ni beeku. Hisqi'eel 29:17-21.

“Guyyaan” Waaqayyo “gaanfa mana Israa’el akka biqilu” godhu jechuun Fulbaana 11, 2001 yeroo roobni boodaa facaafamuu jalqabetti. Yeroo sanatti Gooftaan eegdotas kaasee, “sagalee malakataa” wayyoo isa sadaffaa “dhaga’aa” jedhe; inni, Waaqayyo “gidduu isaanii keessatti afaan banuu siif akka kennu” adda baaseera. “Gidduu” jechuun yeroo roobni boodaa, kan Fulbaana 11, 2001 jalqabee, hamma seera Dilbataa, yeroo Hafuurri Qulqulluun safara malee dhangalaafamutti, gidduu jiru agarsiisa. Gidduu mallattoolee yeroo lamaanii sanaa keessatti, dhuga-baatonni lama, yookaan gaanfota lama, hamma isaanii lachanuun bara 2020 keessa karaa irratti ajjeefamanitti dhugaa-baatummaa isaanii ni kennu turan.

Isaan ajjeefamin dura, dhugaa ba’uumsa isaanii kennaniiru; ajjeefamanii booddee immoo akka saddeettaffaatti, jechuunis warra torban keessaa ta’anii jiraachifaman. Isaan humna jawwee kan waaqayyolessummaa (Gibxii) fi hammeenya amalaa (Sodoom) ta’een ajjeefaman. Tajaajila isaan Waaqayyoof raawwatan sanaaf, Inni akka badhaasa isaanii ta’uuf Gibxii isaaniif kennuuf waadaa gale. Mootiin kaabaa yeroo lakkoofsa afurtama tokko keessatti Daniel boqonnaa kudha tokko keessatti biyya ulfina qabeessa, jechuunis Ameerikaa Tokkummaa qabatu, sana booddee Gibxii ni fudhata; kun hojii qopheessummaa Waaqayyoo keessatti tajaajila raawwatameef kaffaltii isaati.

Yaa Asoor, uleenna dheekkamsa koo ti; uleen harka isaanii keessa jirus aarii koo ti. Ani isa saba fakkeessaa irratti nan erga; saba dheekkamsa koo ta’e irrattis ajaja isaaf nan kenna, saamicha akka fudhatu, boojuus akka butatu, akkasumas akkuma dhoqqee daandii isaanii jalatti akka dhidhiitu. Isaayaas 10:5, 6.

Asoorichi mootichi kaabaa ti; inni bara dhumaa keessatti paphaasummaa, mootii kaabaa sobaa sana ni bakka bu’a. Asooriyaa fi Baabylon Israa’el irratti murtii fiduuf itti fayyadaman; kunis sababii fincila isaanii itti fufiinsa qabu irraa kan ka’e, mootummaa kaabaa fi mootummaa kibbaa lamaan isaanii irratti ture.

“Kanaaf Israa’el biyya isaanii keessaa gara Asooritti booji’amanii geeffaman,” ‘sababni isaas isaan sagalee Waaqayyo Waaqa isaanii hin dhageenyeeff, garuu kakuu Isaa cabsan, akkasumas waan Museen tajaajilaan Waaqayyoo isaan ajaje hundumaa.’ 2 Mootota 17:7, 11, 14–16, 20, 23; 18:12.

“Murtii suukanneessaan inni gosa kudhanan irratti fide keessatti, Gooftaan kaayyoo ogeessaa fi araara-qabeessa qaba ture. Waan inni isaanii karaa biyya abbootii isaanii keessatti kana booda gochuu hin dandeenye, isaan saba waaqeffattoota ormaa gidduutti bittimsuudhaan raawwachuuf in barbaada ture. Karoorri isaa fayyina warra hundumaa, warra Fayyisaa sanyii namaa keessaa dhiifama fayyadamuuf filatanitti dhihaatu, amma iyyuu guutamuu qaba ture; dhiphina Israa’el irratti fide keessattis, inni ulfinni isaa saboota lafaa irratti mul’ifamuuf karaa qopheessaa ture. Warri booji’amanii geeffaman hundinuu qalbii hin jijjiiratan hin turre. Isaan gidduutti mootummaa Waaqayyoof amanamoo ta’anii hafan ni turan; akkasumas warri isa duratti of gad qabanii turan ni turan. Isaan kanaan, ‘ilmaan Waaqayyoo jiraataa’ (Hosea 1:10), inni baay’ina guddaa mootummaa Asoor keessatti amaloota eenyummaa isaa fi gaarummaa seera isaa beekumsa irratti ni geessa ture.” Prophets and Kings, 292.

Gooftaan mootota kaabaa akka meeshaa murtii Isaa ta'utti fayyadame; seerri inni Macaafa Qulqulluu keessatti mootota kaabaa sana irratti hordofe immoo tajaajila isaan raawwataniif gatii isaanii argachuu qabu jedhu ture.

Mana sana sana keessa turaa; waan isaan isiniif kennan nyaadhaa, dhugaas dhugaa; hojjetaan mindaa isaatiif ni mala. Mana irraa gara manaatti hin demina. Luqaas 10:7.

Yihowaan yeroo qorumsaa isaanii guutanii seera Dilbataa isa dhihaataa dhufu irratti yeroo ga'an, Ameerikaa adabuuf paaphaasummaa ni fayyadama; kaffaltiin Inni kennaas, tajaajila raawwatameef Gibxii paaphaasummaadhaaf kennuu isaati. Dubbii raajii Waaqayyoo Gibxiin paaphaasummaadhaaf akka kennamu ifa godha; lakkoofsota afurtamii lamaa fi afurtamii sadii keessaa boqonnaa kudha tokkoffaa Daani'el keessatti dhugaa kana ni mirkaneessu. Kaffaltiin paaphaaf tajaajila raawwatameef kennamu, inni mataa mootota kudhan ol ol kaasaniitti ta'uu isaati; akkasumas inni fakkeenya bineensaa addunyaa guutuu irratti bulchu irratti ni mootummaa qaba.

ትራምፕ በአሜሪካ ውስጥ በአውሬው ምስል ዘመን ከሰባቱ የሆነ ስምንተኛው ራስ ስለሆነ፣ በድራጎኑ ኃይሎች ላይ ይረታል። ትራምፕን በ2020 የገደለው የድራጎኑ ኃይል የሆነው የዲሞክራቲክ ፓርቲ ውድቀት አሁን እየተከናወነ ነው። የእግዚአብሔር ቃል ፈጽሞ አይወድቅም። የዲሞክራቲክ ፓርቲ “የግመሉን ጀርባ የሚሰብረው ጭድ” የእስልምና ሐሰተኛ ነቢይ ነው። የ2023 ጥቅምት 7 ጥቃት፣ እስልምና አሕዛብን በማስቆጣትና በማስጨነቅ የሚጨውተው ሚና ብቻ ሊመደብለት የሚችል በድጋፍ መሠረት ውስጥ ስንጥቅ አስገባ። ይህም ከዚህ በላይ በሚከተሉ ጥቃቶች ይታጀባል፤ እነዚህም የበለጠ መከፋፈልን ያመጣሉ፣ በተመሳሳይ ጊዜም በድራጎኑ ኃይሎች የተለቀቀውን የሕገ-ወጥ ስደት ጎርፍ ሞኝነት የሚያውቁ የምድር አውሬ ዜጎችን አንድ ያደርጋሉ። ይህም ደግሞ የኢኮኖሚ ቀውስ ያመጣል፤ ምንም እንኳን ያ ቀውስ አስቀድሞ እዚህ ቢሆንም።

“Ergasii sana gowwaan sobduu guddaan namoota akka warri Waaqayyoon tajaajilan hamaa kanaaf sababa ta'anitti amansiisa. Gareen dheekkamsa mootummaa waaqaa kakaase hundi rakkina isaanii guutuu warra abboommiilee Waaqayyootiif ajajamuun isaanii yeroo hundumaa warra seera cabsan ifatti ifattu irratti fe'ata. Namoonni Sanbata Dilbataa cabsuudhaan Waaqayyoon akka mufachiisan ni labsama; cubbuun kunis balaawwan hamma eegumsi Dilbataa cimsee dirqama ta'utti hin dhaabbanne fideera jedhamee ni himama; akkasumas warri gaaffii mootummaa abboomicha afraffaa dhiheessan, kanaan kabaja Dilbataatiif qabu balleessuudhaan, sabni akka jeeqamu godhan, gara jaalala waaqaa fi badhaadhina yeroo kanaatti deebi'uufis akka gufatan ni himamu. Akkasitti himanni durii irratti garbicha Waaqayyoo irratti dhihaate irra deebi'amee, sababoota walqixa irratti hundaa'een ni kaafama: 'Yommuu Ahaab Eliyaasin argu, Ahaab, Ati nama Israa'el jeequu sanaa ree? jedheen. Innis deebisee, Ani Israa'el hin jeeqne; garuu ati fi mana abbaa keetii, isin abboommiwwan Waaqayyoo waan dhiiftanii fi ati Ba'alota duukaa buuteef, isin jeeqdaniirtu' jedhe.” 1 Mootota 18:17, 18. Akkuma dheekkamsi uummataa himata sobaan kaafamuun kaka'u, isaan gara ergamoota Waaqayyooti tarkaanfii Israa'el duubatti deebi'e Eliyaas irratti fudhate baay'ee fakkaatu fudhatu.” The Great Controversy, 590.

Warriin Sanbataa eegan “eebbifamni Waaqayyoo fi badhaadhinni yeroo ammaa” akka irraa kaafamanitti sababaa ta'anii ni adda baafamu. Yeroo kana, isa fuuldura keenya jiru kana ibsu keessatti, isheen Eliyaasii fi walitti dhufeenya isaa Ahaab wajjin ture ni eeriti. Wal himannaan

isaanii walii isaanii irratti dhihaatan Tulluu Qarmeloos dura keessatti raawwatame. Badhaadhinni yeroo ammaa fi eebbifamni Waaqayyoo murtiiwwan dabalaa deemaniin irraa kaafamu; kunis seera Dilbataa yeroo dhihoo keessatti dhufu sana dura ta'a. Kutaan amma caqasame kun tarree taateewwanii yeroo qormaata seera Dilbataa keessatti raawwataman agarsiisa; garuu yeroo qormaataa lama jiru. Qormaanni fakkii bineensichaa kan daangaa Ameerikaa keessaa keessatti raawwatamu, achii booddee guutummaa addunyaatti irra deebi'amee raawwatama. Taateewwan kutaa kana keessatti ibsaman hundinuu seenaa gara seera Dilbataa yeroo dhihoo keessatti dhufu sanaatti geessu keessatti fi seenaa balaa seera Dilbataa addunyaa kan isa booddee dhufu keessatti raawwii raajii qabu.

Kutaan jalqabaa *Testimonies* jildii saglaaffaa irraa, kan fuula kudha tokko irratti jalqabu, akkana jechuun NINE-ELEVEN adda baasa: "Yeroo dhumaatti jiraachaa jirra. Mallattooleen yeroo saffisaan raawwatamaa jiran dhufaatiin Kiristoos dhihoo akka ta'e labsu. Guyyoonni keessa jiraannu ulfaatoo fi barbaachisoo dha. Hafuuri Waaqayyoo suuta suuta garuu dhugumaan lafa irraa fudhatamaa jira. Dha'ichootii fi murtiin warra ayyaana Waaqayyoo tuffatan irratti amma iyyuu bu'aa jiru. Balaa lafa irratti fi galaana irratti, haalli hawaasaa tasgabbaa'aa hin taane, sodaan waraanaa, hundinuu mallattoo sodaachisaa dha. Isaan kun wantoota dhihoo keessatti dhufan kan guddaa ta'an duraan agarsiisu." Akkuma seenaa sana itti fufnu, fuula kudha afur irratti akkana jedhu argina: "Hedduun hin jiran, barsiisotaafi mootummaa geggeessitoota gidduutti illee, sababoota bu'uura haala hawaasaa yeroo ammaa kana jala jiran hubatan. Warri mootummaa to'atan rakkoo mancaatii naamusaa, hiyyummaa, deeggarsa irratti jiraachuu, fi hammeenya dabalaa jiru furuuf hin danda'an. Sochii daldalaa bu'uura caalaatti amansiisaa irratti dhaabuuf akkasumaan tattaaffii irraa jiran. Namoonni barsiisa dubbii Waaqayyootiif caalaatti xiyyeeffannaa kennan taanaan, rakkoolee isaan dhiphisan furmaata isaanii ni argatu."

"Caaffanni Qulqulluun haala addunyaa yeroo dhufaatiin lammaffaa Kiristoositti dhiyaatu ni ibsa. Waa'ee namoota saamichaafi hacuuccaadhaan qabeenya guddaa kuusaa jiranis akkana jechuun barreeffameera: 'Isin guyyoota dhuma keessatti qabeenya kuuftaniirtu. Kunoo, mindaan hojjetoota lafa qotiisaa keessan irraa midhaan haammatan, inni isin gowwoomsaan dhowwattan, iyyaa jira; iyya warra haammatanis gurra Gooftaa Sabaa'oot seeneera. Isin lafa irratti gammachuudhaan jiraatanii of laaffiftaniirtu; guyyaa qalmaatti akka ta'eetti garaa keessan soortaniirtu. Isa qajeelaa irratti murteessitanii isa ajjeeftaniirtu; innis isin hin mormu.' Yaaqoob 5:3-6."

Bara dhuma baraa keessa namoonni "daldalaa isaanii bu'uura caalaatti nageenya qabu irratti dhaabuuf akkasumaan falmaa jiru." Demokraatonni, maashinii isaanii piroopaagaandaa, fi baankeroonni addunyaa-hundeeffamoo akkasumaan falmaa jiru; mootummaa Biden ittiin milkaa'e jedhanii himan sana keessatti dhugaa tasgabbi maallaqaa jiru irratti immoo soba jiru. Mallattoolee "addunyaa deebi'uu lammaffaa Kiristoos dura jiru" keessaa tokko, "namoota saamichaa fi hacuuccaan" "qabeenya guddaa walitti kuufatan" dha. Lakkoofsonni sadii kutaa macaafa Yaaqoob keessaa Sister White wabeeffatte sana dura turan kunooti:

Amma immoo, isin namoota badhaadhotaa, sababii rakkina isin irra ga'uuf boo'aa, iyyadhaa. Qabeenya keessan manca'eera; uffanni keessanis xillaachaan nyaatameera. Warqeenii fi

meetiin keessan illee xuraa'eera; xurii isaaniis isin irratti dhugaa baatuu ta'ee, foon keessan akka ibiddaa ni nyaata. Guyyoota dhumaatiif qabeenya walitti kuufattaniirtu. Yaaqoob 5:1–3.

“guyyoota dhumaatii” keessaa amaloonni raajii keessaa tokko yeroo namoonni qabeenya isaanii dinqisiisaa ta'een beekamanidha; qabeenyi sunis gowwoomsaan oomishame. Namoonni sun guyyaa guyyaan oduu keessatti argamu. Yeroon sun amma ga'eera. Yeroo sana keessatti qabeenyi baankattoota addunyaa sanaa fi biiliyaneeerota sanaa warqee fi meetiidhaan bakka buufama; innis daakuu ta'a. Meetiinii fi warqeen hin daakan; kanaafuu Caaffanni Qulqullaa'oon wanta guutummaatti hin eegamne tokko qabeenya namoota badhaadhotaa irratti guyyoota dhumaatti raawwatamu adda baasa; sababiin isaas warqeen isaanii fi meetiin isaanii daakuu ta'uuf jiru. Mallattoon dursaa kufaati diinagdee sanaa dhufaati badiisa sadaffaatiin, Fulbaana 11, 2001tti, mul'ate. Islaamni badiisa sadaffaa keessaa qilleensa bahaa raajii Macaafa Qulqulluu ti; akkasumas guyyoota dhumaatti qilleensi bahaa sun dinagdee ni liqimsa; kunis dooniiwwan Tarshiishiin bakka buufama.

Kunoo, mootummoonni walitti qabamanii turan; isaan walumaan achi darbanii deeman. Isaan kana argan, kanaafis ni dinqisiifatan; ni jeeqaman, ariitiidhaanis baqatan. Sodaan achumatti isaan qabate, dhukkubbii immoo akka dubartii ulfaa ciniinsuun deessu tokkootti isaan irra ga'e. Ati qilleensa bahaa tiin dooniiwwan Tarshish ni caccabsa. Faarfannaa 48:4–7.

Warrionni addunyaa, sooressa biliyoonaa fi baankeroonni, yeroo bubbeen bahaa inni hammaachaa deemu aarii sabootaa bakka bu'u—akka dubartii ciniinsuun deessutti—kan Islaama wayyaa sadaffaa irraa maddu, dooniiwwan Tarshiish yeroo liqimsu, sodaa fi dhukkubaan ni jeeqamu. Islaamni dinagdee naannoo fi addunyaa cabsuuf jedhu, akkasumas haala dinagdee fi mootummaa humna Trumpitti sirriitti tajaajilu, osoo hin ta'in kan Demookiraatootaa fi warra addunyaa bulchuu barbaadanii, uumuuf jira; mootummaa jawwee sanaaf humni mataa saddeettaffaatti, isa keessaa torban sana keessaa ta'etti, “tajaajila raawwatameef” ni kennama. Waaqayyo Trumpiin mootummaa Griikota guutuu kakaasuuf fayyadame; yeroo ammaatti Waaqayyo haalota itti addunyaan guutuun garee lama keessatti qoodamtu fiddaa jira.

Sirni dinagdee kan yeroo ammaa addunyaawwan-tokkoomsitootaan hojjetamaa jiru jalqaba mootummaa pirezidaantummaa Woodrow Wilson jalatti beeksifame; inni miseensa Paartii Dimokraatawaa ta'ee, Ameerikaan Yunaayitid Isteetis gara Lolaa Addunyaa Tokkoffaa dhufu keessaa akka fagaattu jechuun waadaa galeen filatame, garuu dhuma irratti pirezidaantii Lolaa Addunyaa Tokkoffaa irratti bulche ta'e. Wilson waan hundumaa caalaa kan beekamu Liigii Biyyootaa, isa Dhaabbata Mootummoota Gamtoomaniif dura-bu'aa ta'e, jabeessee dhiibuu isaatiin. Yeroo pirezidaantummaa isaa keessa, caasaan maallaqaa Yunaayitid Isteetis harka addunyaawwan-tokkoomsitoota keessa kenname; kunis bara 1913 keessatti Wilson kallattii dinagdee sabichaa jalatti eegumsa Sirna Federal Reserve kennuudhaan raawwatame.

Pirezidaantiin Addunyaa Tokkoffaa yeroo waraanaa kan ta'e amala raajii isaa keessaa tokko, waadaa inni waraana keessa hin seenne jedhu ture; kun immoo soba ture. Inni mootummaa mootummaa addunyaa tokkichaa jechuun Liigii Sabootaa guddisuuf seenaa keessatti nama duraa ture; akkasumas inni maallaqa mootummaa Ameerikaa Baankota addunyaa harkatti

dabarfamuurratti bulchaa ture. Bara 1913 irraa jalqabee hanga 1921tti mootummaa gaggeesse. Bara 1919 keessa, dhaloonni sadaffaan Adventizimii, kan addunyaatti waliigaluu agarsiisuun fakkeeffame, waliigaltee Wilson addunyaa wajjin godheen wal cina dhaabbate; sababiin isaas gaanfi lamaan wal faana deemu. Dhaloota sadaffaa Adventizimii Laa'odiiqeyaa keessatti, to'annaa sirna yaalaa fi sirna barnootaa isaanii warra mootummaa isaanii hafuura alaa jiranitti kennan. Yeroo wal fakkaataatti, Wilson abbaa biyyummaa maallaqaa Ameerikaa baankota addunyaa harka globalistootaatti dabarsee kenne; akkasumas abbaa biyyummaa siyaasaa Ameerikaa globalistootatti dabarsuuf utuu hin boqotin hojjetee illee milkaa'uu dadhabe.

Wiilsoon, yeroo Pirezidaantii yeroo Lolaa Addunyaa Tokkoffaa turetti, amaloota raajii kan Lolaa Addunyaa Sadaffaa adda baasan ni bakka bu'a. Inni seenaa keessatti Fedaraal Rizarvii dinagdee addunyaa to'achuuf kallattii ajandaa addunyaa-tokko barbaadduuf caalaatti mijatu keessatti hirmaatu bakka bu'a; mootummaa ofiin of bulchuu Ameerikaa miti. Inni pirezidaantii yeroo Sirni Addunyaa Haaraa dhuma irratti galma isaa mootummaa mootummaa torbaffaa raajii Macaafa Qulqulluu ta'uudhaan ga'u achi jiru bakka bu'a, jechuunis mootummaa isaanii yeroo gabaabaa qofaaf turu iyyuu. Dhugaan kun dhugaa-baatota lama irratti hundaa'eera; yeroo Lolaa Addunyaa Tokkoffaa booddee yaaliin Wiilsoon Liigii Biyyootaatti makamuuf godhe kan hin milkoofne, yeroo Lolaa Addunyaa Lammaffaa booddee battalumatti Ameerikaan Dhaabbata Mootummoota Gamtoomaniitti makamuus isa fakkeesse. Dhugaa-baatota lamaan kana irratti, seerri Dilbataa yeroo dhihoo dhufu, kan badiisa biyyaalessaa duuba isaa fida, Dhaabbata Mootummoota Gamtoomanii akka mootummaa addunyaa tokkichaatti hojiirra oolchuuf geessa; mootummaa kana immoo addunyaa-tokkummaa barbaadtonni mootummaa Wiidroo Wiilsoon irraa eegalee dhiibbaa itti gochaa turan.

Amalli raajii saddeettaffaa fi isa dhuma, isa torban keessaa ta'e keessatti amaloonni raajii kun jiraachuu qabu. Wilsoniin booda Warren Harding, nama Paartii Rippabliikaanii ta'e, dhufe; inni yeroo "digdamoota iyyaa'an" jedhamuun beekamu galche; kunis kufaatiin bara 1929tti geesse; kufaatiin sunis Gaddisa Guddaa fide; Gaddisi Guddaan sunis Gara Lammaffaa Addunyaatti geesse. Pirezidaantummaan jalqabaa Trump "digdamoota iyyaa'an" ture; Biden immoo seenaa bineensa lafaa keessatti gaddisa guddaa hundarra caalu fiduuf jedhuutti jira. Gaddisi sun kufaatiin bara 1929n fakkeeffame; garuu akkasuma bara Ellen White keessatti "sodaa bara 1837" jedhamuunis fakkeeffameera.

በአሜሪካ ውስጥ የ1830ዎቹ የኢኮኖሚ ጭቆና በተለምዶ “የ1837 ፍርሃት” ተብሎ ይጠራል። ይህ ከ1837 ጀምሮ እስከ 1840ዎቹ ኢኮኖሚ ድረስ የቆየ ከባድ የኢኮኖሚ ውድቀት ሲሆን፣ የ1830ዎቹን ዘመን ብዙውን ክፍል ያካተተ ነበር። የ1837 ፍርሃት በገንዘብ ቀውስ፣ በባንክ መውደቅ፣ በሰፊ የሥራ አጥነት፣ እና በረዥም የኢኮኖሚ መከራ ዘመን የተለየ ነበር።

Muddamsu bara 1837 kan ka'e "Bubbe Addaa Tilmaamaatiin" kaka'e ture; akkasuma kufaatiin bara 1929s sababa kanaan dhufe. Bara 1837 keessatti, yeroo bubbeen sun dho'u, kufaatiwwan maallaqaa bal'aa fi kasaaraa faayinaansii guddaa fide. Walitti aansee kufaatiwwan baankii hedduun bubbee addaa tilmaamaatiin sana booda mudatan; kunis sirna baankii irratti amantii dhabamsiisuu fi muddama faayinaansii bal'aa fide. Gadi bu'iinsi dinagdee addunyaa guutuu, kan daldala idil-addunyaa hir'achuu fi fedhiin al-ergii Ameerikaa irratti jiru xiqqachuu irraa daran

hammaatee ture, rakkoolee dinagdee Ameerikaa keessatti mul'atanitti gumaache.

Badiin gabaa guddaan bara 1929, inni jalqaba Dhiphina Guddaa agarsiise, dura isaa keessatti gabaa aksiyoona keessatti bubbeen tilmaama irratti hundaa'e ture. Yeroo waggoota 1920mootaa keessatti Ameerikaa keessatti yeroo badhaadhina diinagdee ture, kan "Roaring Twenties" jedhamuun beekamu, guddina industirii saffisaa, kalaqa teeknooloojii, fi abdi bal'aa ummataatiin kan mallatteeffame ture. Yeroo kana keessatti, tilmaamni gabaa aksiyoona keessatti baay'ee ol ka'e; inniis liqii salphaan argamu, daldala maarginii (maallaqa liqeeffameen aksiyoona bituu), fi gatiin isaanii gara fuulduraatti ni dabala jedhuun eegamu irratti hundaa'uun osoo hin ta'in gatii isaanii isa bu'uura irratti hundaa'e bituu tilmaamaatiin kakaafame. Gatiin aksiyoona sadarkaa itti fufiinsa hin qabneetti ol ba'e; kunis gatii dhugaa dhaabbilee isaan bakka bu'an irraa baay'ee ol ture.

Kutaa Bitootessaa, 2000 irraa hanga Onkololeessa 2002tti "dot-com bubble" ni dho'e. Fulbaana 11, 2001 kufaatii diinagdee sana keessatti hammatamee ture. Sana booda, bara 2008tti "housing bubble" ni dho'e; kunis Rakkoo Maallaqaa Addunyaa yookaan Deebii Guddaa jedhamee waamame.

Seera Dilbataatiif, badhaadhinni yeroo ammaa lammiilee Ameerikaa ni irraa fudhatama. Badhaadhinni yeroo ammaa irraa fudhatamuun kun yeroo mallattoo kaa'amuu kuma dhibba tokkoo fi afurtama afurii keessatti raawwatama. Mallattoo jalqabaa yeroo mallattoo kaa'amuu kufaatii diinagdee keessatti kuusamee ture. Fulbaana 11, 2001 humneeffamuu ergamaa sadaffaa ture; yeroo ergamaan sunuma bara 1844 dhufe immoo, seenaa sana kufaatii diinagdee keessatti kuusamee ture. Bara 1844 Seera Dilbataatii dhihoo keessatti dhufu fakkeessa; Fulbaana 11, 2001 immoo jalqaba yeroo mallattoo kaa'amuu ti. Yesuus yeroo hundumaa xumura wanta tokkoo jalqaba wanta tokkootiin agarsiisa. Kufatiin bara 1929 Dhihaata Addunyaa Lammaffaa dura dhufe, isaattis geesse.

Nuyi qo'annoo itti aanu keessatti qo'annoo kana itti fufna.

"Akka saba keenya gidduutti dadhabina irraa kan ka'e dagannaan hojii dhiifamuufi amantii dhabuu yakki jiru; kunis ifa keenya saboota biroof akka ibsinuudhaan hojii Waaqayyo nuuf dhiise hojjechuu irraa nu duubatti deebiseera. Hojii guddaa kana keessatti baanee tarkaanfachuufi balaa fudhachuuf sodaachuutu jira; maallaqni baasii godhamu bu'aa akka hin fidne sodaatama. Yoo qabeenyi itti fayyadame iyyuu, lubbuun isaa irraa fayyite arguu baannellee hoo? Yoo kutaan qabeenya keenyaa guutumaan guutuutti bade hoo? Hojjechuufi hojii sanatti cimuum wayya; homaa gochuu dhiisuu caalaa. Ati isa kamtu milkaa'a, kun moo sun, hin beektu. Namoonni mirga paantentii irratti maallaqa isaanii ni galchu; kasaaraa guddaa illee ni argatu; kunis akka waan idileetti fudhatama. Garuu hojii Waaqayyoo fi dhimma Isaa keessatti namoonni tarkaanfachuuf ni sodaatu. Maallaqni hojii lubbuu oolchuu keessatti yeroo galfamu deebii battalaa yoo hin fidne, akka qabeenya badu ta'eetti isaanitti mul'ata. Qabeenyi amma dhimma Waaqayyoo keessatti akkaan xiqqeessamee galfamaa jiru, kan ofittummaa irraa ka'een qabamee tures, yeroo gabaabaa keessatti waaqolii tolfamoo hundumaa wajjin bineensota lafa keessaa ba'anii fi halkaniin balali'anitti darbatama. Yeroo dhugaan haala bara baraa miira namaatti ifee banamutti, maallaqni hatattamaan gatiin isaa ni hir'ata." The True

Missionary, January 1, 1874.